

स्वागतम एवं नमस्कार

आ. व. २०८०।०८१ को बार्षिक प्रगती समीक्षा गोष्ठी

प्रस्तोता :

नवराज बराल
डिभिजनल वन अधिकृत

प्रस्तुतिमा रहेका विषयबस्तुहरु

- स्याङ्जा जिल्लामा वन क्षेत्र : एक परिचय
- आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक प्रगती
- सम्पादित मुख्य क्रियाकलापहरु
- समस्या तथा चुनौतीहरु
- सम्पादित कार्यक्रमहरुको भ्रमण

स्याङ्जा जिल्लामा वन क्षेत्र : एक परिचय

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल :	१,०१,३४९ हेक्टर
वन क्षेत्र :	२०,७३४ हेक्टर
कुल सा.व.को क्षेत्रफल :	१६,५९४ हेक्टर (५२२ वटा)
कुल कबुलियती वनको क्षेत्रफल :	९८ हेक्टर (१४ वटा)
पञ्चासे संरक्षित वनको क्षेत्रफल :	२,०३५ हेक्टर
धार्मिक वनको क्षेत्रफल :	१२ हेक्टर (२ वटा)
सरकार द्वारा व्यवस्थीत वन :	२,६४३ हेक्टर

डिभिजन तथा सब डिभिजन वन कार्यालय र कार्य क्षेत्रको विवरण

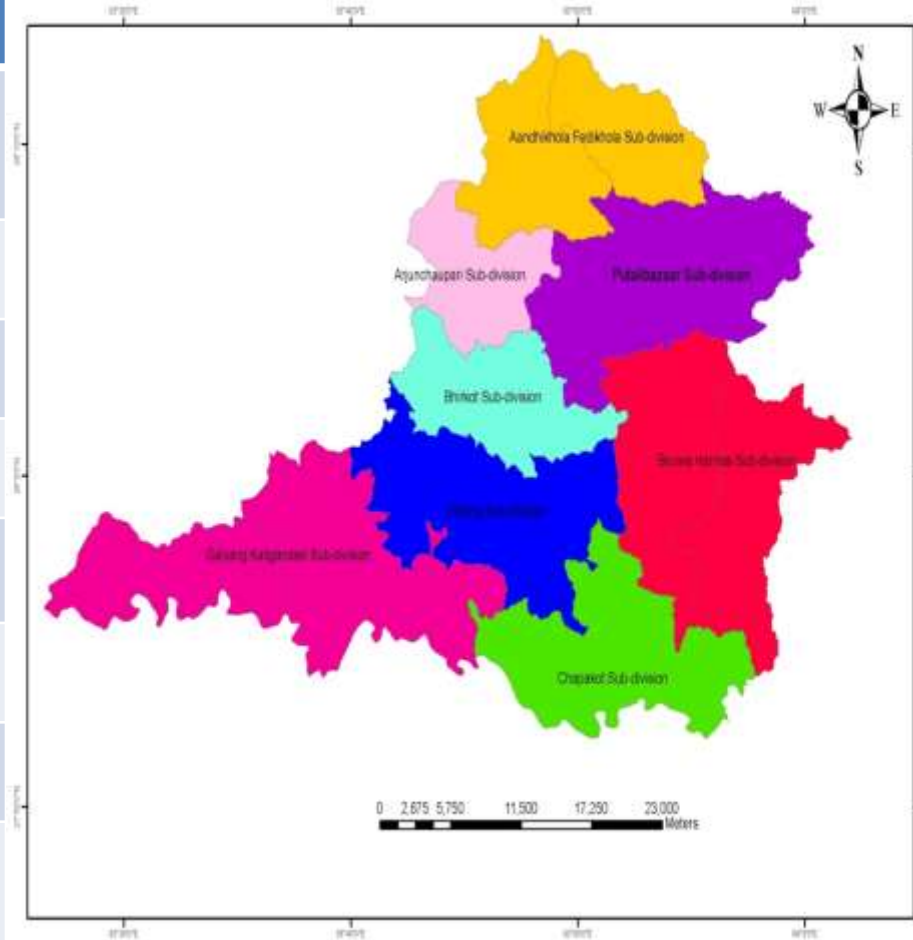
सि.नं	कार्यालयको नाम	कार्यक्षेत्र	कार्यालय रहेको स्थान	आफ्नै भवन रहेको नरहेको
१.	डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जा	स्याङ्जा जिल्ला भरी	पुतलीवजार न.पा. - ३, वाङ्खोला	आफ्नै भवन रहेको ।
२.	आंधीखोला फेदीखोला सब डिभिजन वन कार्यालय	आंधीखोला गाउँपालिका सवै क्षेत्र र फेदीखोला गाउँपालिका सवै क्षेत्र	आंधीखोला गा.पा. - ५, सेतीदोभान	आफ्नै भवन रहेको ।
३.	पुतलीवजार सब डिभिजन वन कार्यालय	पुतलीवजार नगरपालिका सवै क्षेत्र	पुतलीवजार न.पा. - ३, पुतलीखेत	आफ्नै भवन रहेको ।
४.	अर्जुनचौपारी सब डिभिजन वन कार्यालय	अर्जुनचौपारी गाउँपालिका सवै क्षेत्र	अर्जुनचौपारी गा.पा. - १, अर्जुनचौपारी	आफ्नै भवन रहेको ।
५.	भिरकोट सब डिभिजन वन कार्यालय	भिरकोट नगरपालिका सवै क्षेत्र	भिरकोट न.पा. २, बयरघारी बजार	आफ्नै भवन नरहेको
६.	बिरुवा हरिनास सब डिभिजन वन कार्यालय	बिरुवा गाउँपालिका सवै क्षेत्र र हरिनास गाउँपालिका सवै क्षेत्र	बिरुवा गाउँपालिका -१, बिरुवावजार	आफ्नै भवन नरहेको
७.	चापाकोट सब डिभिजन वन कार्यालय	चापाकोट नगरपालिका सवै क्षेत्र	चापाकोट नगरपालिका - ८, दामाचौर	आफ्नै भवन रहेको ।
८.	वालिङ् सब डिभिजन वन कार्यालय	वालिङ् नगरपालिका सवै क्षेत्र	वालिङ् न.पा. ९, वालिङ्बजार	आफ्नै भवन रहेको ।
९.	गल्याङ् कालीगण्डकी सब डिभिजन वन कार्यालय	गल्याङ् नगरपालिका सवै क्षेत्र र कालीगण्डकी गाउँपालिका सवै क्षेत्र	गल्याङ् न.पा. ३, गल्याङ्बजार	आफ्नै भवन रहेको ।

सब-डिभिजन वन कार्यालयहरुको कार्यक्षेत्र

सि. नं.	सब डिभिजन वन कार्यालय	सा.व सख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	कै.
१.	आंधिखोला-फेदिखोला	90	३७७०.१५	
२.	पुतलीबजार	89	२७६९.८३	
३.	अर्जुनचौपारी	24	११८०.१८	
४.	भिरकोट	53	१४३७.९५	
५.	विरुवा-हरिनाश	69	१८०४.१२	
६.	वालिङ	88	१५९८.१०	
7	चापाकोट	60	३०३७.१४	
8	गल्याङ-कालीगण्डकी	49	७७७.५९	

आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक प्रगती

प्रदेश सरकार र संघ शर्ति अनुदान समेतको कुल जम्मा

(बजेट रु. लाखमा):

बजेट शिर्षक	बजेट	खर्च	वित्तीय प्रगती (प्रतिशत)	भौतिक प्रगती (प्रतिशत)
पूजीगत कार्यक्रम	175.50	153.87	87.67	98
चालु कार्यक्रम	46.50	41.89	90.08	100
जम्मा	222	195.76	88.18	99

कार्यालय संचालन (प्रशासनीक खर्च शीर्षक) तर्फको प्रगती

बजेट शिर्षक	बजेट	खर्च	वित्तीय प्रगती (प्रतिशत)
चालु कार्यालय संचालन	387.5	276.53	71.36
जम्मा	387.5	276.53	71.36

आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक प्रगती

प्रदेश सरकार तर्फको

(बजेट रु. लाखमा)

बजेट शिर्षक	बजेट	खर्च	वित्तिय प्रगती (प्रतिशत)	भौतिक प्रगती (प्रतिशत)
पूजीगत कार्यक्रम	80.50	71.52	88.84	98.25
चालु कार्यक्रम	434.00	318.42	73.43	
जम्मा	514.50	389.94	75.79	98.25

आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक प्रगती

संघ शर्त अनुदान तर्फको

१) राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम

(बजेट रु. लाखमा)

बजेट शिर्षक	बजेट	खर्च	वित्तिय प्रगती (प्रतिशत)	भौतिक प्रगती (प्रतिशत)
पूजीगत कार्यक्रम	21.00	11.96	56.95	100
चालु कार्यक्रम	0	0	-	-
जम्मा	21.00	11.96	56.95	100

२) जडिबुटी विकास कार्यक्रम

(बजेट रु. लाखमा)

बजेट शिर्षक	बजेट	खर्च	वित्तिय प्रगती (प्रतिशत)	भौतिक प्रगती (प्रतिशत)
पूजीगत कार्यक्रम	9.00	8.99	99.88	100
जम्मा	9.00	8.99	99.88	100

आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक प्रगती

संघ शर्त अनुदान तर्फको

३) वातावरण विभाग कार्यक्रम

(बजेट रु. लाखमा)

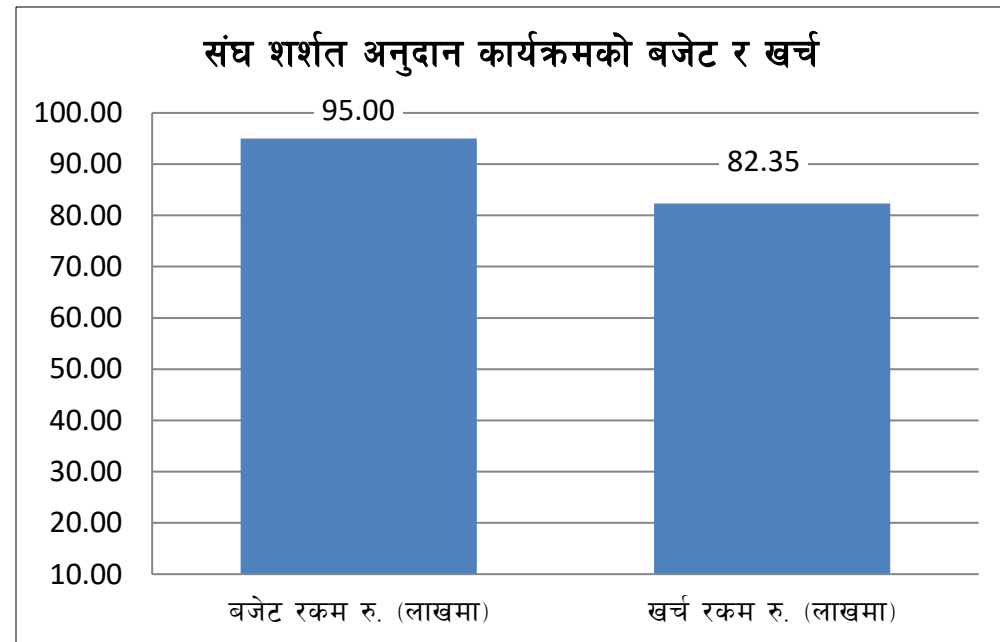
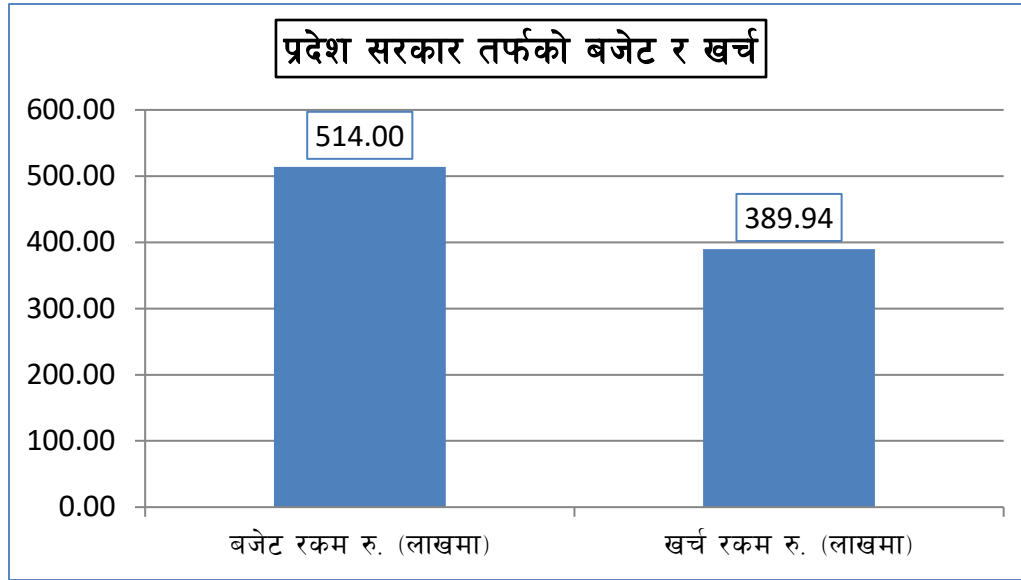
बजेट शिर्षक	बजेट	खर्च	वित्तिय प्रगती (प्रतिशत)	भौतिक प्रगती (प्रतिशत)
पूजीगत कार्यक्रम	65.00	61.4	94.46	100
जम्मा	65.00	61.4	94.46	100

४) वन तथा भू-संरक्षण विभाग कार्यक्रम

(बजेट रु. लाखमा)

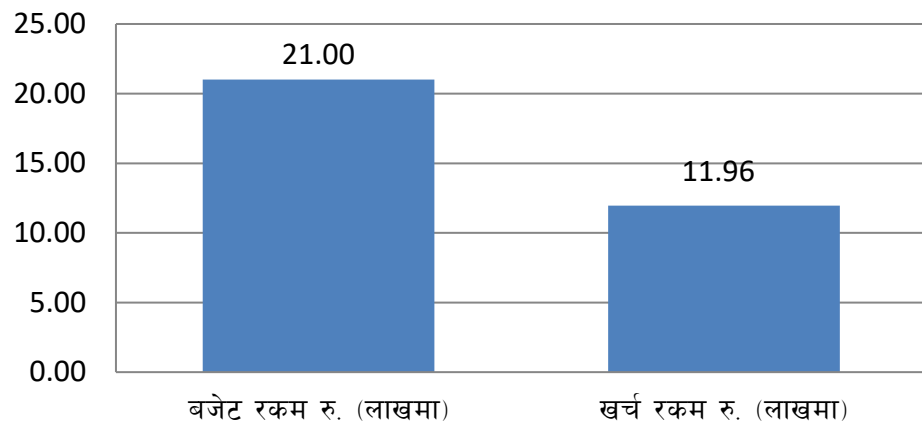
बजेट शिर्षक	बजेट	खर्च	वित्तिय प्रगती (प्रतिशत)	भौतिक प्रगती (प्रतिशत)
चालु कार्यालय संचालन	6.89	2.69	39.04	100
जम्मा	6.89	2.69	39.04	100

आ.व. २०८०/०८१ को बार्षिक बजेट तथा खर्च

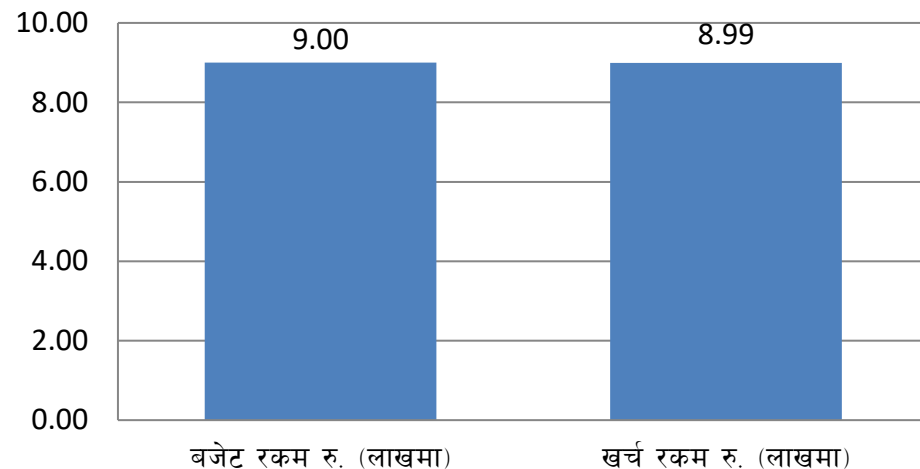

आ.व. २०८०/०८१ को बार्षिक बजेट तथा खर्च

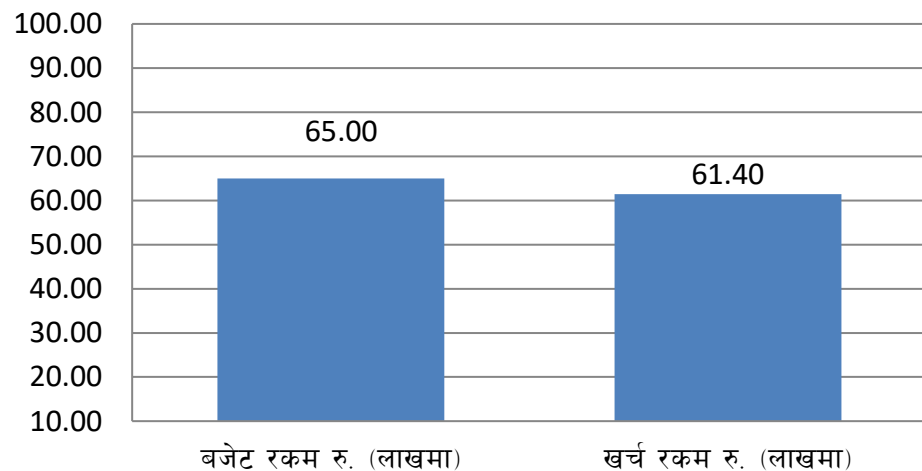
राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रमको बजेट र खर्च

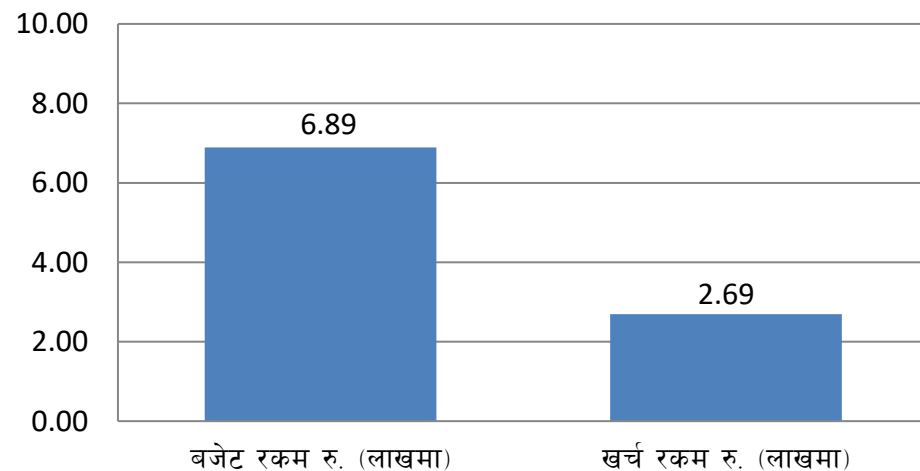
जडिबुटी विकास कार्यक्रमको बजेट र खर्च

वातावरण विभाग कार्यक्रमको बजेट र खर्च

वन तथा भू-संरक्षण विभाग कार्यक्रमको बजेट र खर्च

प्रदेश सरकार तर्फको कार्यक्रम (३०७०२०१२)

मुख्य क्रियाकलापहरु :

- १) विरुवा उत्पादन : ५०,००० गोटा
काष्ठजन्य, डालेघांसजन्य तथा बहुउपयोगी विरुवा उत्पादन : बडहर, राईखन्यू, निमारो, ईपिल ईपिल, टांकी, कोईरालो आदी प्रजातीका विरुवा उत्पादन भई वितरण भई रहेको ।
- २) नर्सरी मर्मत : ४ गोटा
- ३) सा.व.उ.स गठन तथा वन कार्ययोजना तयारी : १ गोटा
- ४) सा.व.उ.स. वन कार्ययोजना नविकरण : ४८ गोटा
- ५) सामुदायिक वनहरुको अनुगमन तथा प्रतिवेदन तयारी : ५२१ गोटा
- ६) तालिम-गोष्ठी : लक्ष्य बमोजिमका सम्पूर्ण सम्पन्न भएको

प्रदेश सरकार तर्फको कार्यक्रम (३०७०२०१२)

७) एक सामुदायिक वन एक पोखरी निर्माण : ४ गोटा

- पञ्चमुल सा.व. आंधिखोला गा.पा. १, स्याङ्जा (१ गोटा)
- कञ्चनखोला अंलैचीबारी सा.व., पुतलीबजार न.पा. १, स्याङ्जा (१ गोटा)
- चन्द्रकोट मौरीपाखा सा.व., पुतलीबजार न.पा. १२, स्याङ्जा (१ गोटा)
- एकलेभिर मनकामना सा.व., पुतलीबजार न.पा. १२, स्याङ्जा (१ गोटा)

प्रदेश सरकार तर्फको कार्यक्रम (३०७०२०१२)

द) सब डिभिजन वन कार्यालयको भवन मर्मत सुधार :

- सब डिभिजन वन कार्यालय, आंधिखोला-फेदिखोला
- सब डिभिजन वन कार्यालय, पुतलीबजार

प्रदेश सरकार तर्फको कार्यक्रम (३०७०२०१२)

९) वृक्षारोपण कार्यक्रम :

- कार्यक्रम संचालन स्थान : आंधिखोला गा.पा. १, पञ्चमुल
- वृक्षारोपण क्षेत्रफल : ४ हेक्टर
- रोपण गरिएको विरुवा प्रजाती र संख्या : तेजपात-४००० गोटा,

डिभिजन वन कार्यालयहरु कार्यक्रम (३०७०२०१२)

हरित पार्क तथा उद्यान निर्माण

- १) करेण्डांडा हरित पार्क निर्माण, पुतलीबजार-११ : १ गोटा
- २) पार्क निर्माण, श्री प्रद्युन्न पनेरु उच्च मा.वि. रंगेठाटी
आंधिखोला ५ : १ गोटा
- ३) भालुपहाड पर्यापर्यटन तथा हरित पार्क : १ गोटा

डिभिजन वन कार्यालयहरु कार्यक्रम (३०७०२०१२)

चौतारी निर्माण तथा मर्मत संभार

- १) वर पिपल चौतारी मर्मत संभार, पुतलीबजार १० : ३ गोटा
- २) चौतारी निर्माण, आंधिखोला ६, देउराली चौर : १ गोटा

डिभिजन वन कार्यालयहरु कार्यक्रम (३०७०२०१२)

Botanical Information Center

- १) पुतलीचौर Botanical Information Center, विकास, आंधिखोला १, सिरुबारी : १ गोटा
- २) सुन्दरचौर Botanical Information Center, विकास, भिरकोट ६ : १ गोटा

संघ शर्त अनुदान तर्फको कार्यक्रम (३०७९११३२)

मुख्य क्रियाकलापहरु :

१) बहुवर्षिय विरुवा उत्पादन : १४,७०० गोटा

(कल्कीफुल, धुपी, गोलमोहर, बिरेन्द्रफुल, पारीजात, कपुर प्रजातीका विरुवा उत्पादन भई वितरण भईरहेको ।

२) जडिबुटी विरुवा उत्पादन : २५,००० गोटा

(टिमुर, अमला, कुरीलो, मोरिङ्गा आदी प्रजातीका विरुवा उत्पादन भई वितरण भई रहेको ।

३) मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण : विविध कार्यक्रम संचालन गरी सम्पन्न भएको ।

संघ शसत अनुदान तर्फको कार्यक्रम (३०७९११३५)

हरित पार्क तथा उद्यान निर्माण :

- १) स्याङ्जा भ्यू प्वाइन्ट तथा हरियाली उद्यान निर्माण, पुतलीबजार-४ : १ गोटा
- २) हरियाली पार्क निर्माण, देउराली सा.व. पुतलीबजार ढ बहाकोट : १ गोटा
- ३) मेथीबारी वन बाटिका, वालिङ १३ : १ गोटा
- ४) हरित पार्क निर्माण तथा व्यवस्थापन श्री सेरुङ्गा सा.व., वालिङ १ : १ गोटा
- ५) बसन्ते सा.व.मा रहको चण्डी मन्दिर परिसरमा पार्क निर्माण, पुतलीबजार ढ : १ गोटा

संघ शर्त अनुदान तर्फको कार्यक्रम (३०७९११३२)

कृषि वन कार्यक्रम :

१) ताम्केकोट कृषि वन समूह, गल्याङ न.पा. ४ र ५ :

रोपण गरीको विरुवा प्रजाती र संख्या : सुन्तला : १५००, कागती : १५३० र
एभोकार्डो : २०० गोटा

२) पञ्चमुल कृषि वन समूह, आंघिखोला गा.पा. १ :

रोपण गरीको विरुवा प्रजाती र संख्या : अम्बा : १५००, कागती : १५०० गोटा

संघ शर्सत अनुदान तर्फको कार्यक्रम (३०७९११३१)

पकेट क्षेत्रमा जडिबूटी खेती विस्तार कार्यक्रम :

- १) सि.के. एग्रो कृषि तथा पशुपंक्षि फर्म, भिरकोट न.पा ४:
रोपण गरीको विरुवा प्रजाती र संख्या : टिमुर २००० गोटा
- २) दिलिसा मौरी तथा कृषि फर्म, पुतलीबजार न.पा ७ :
रोपण गरीको विरुवा प्रजाती र संख्या : टिमुर ६०० गोटा
- ३) नाकेडांडा सामुदायिक वन, भिरकोट न.पा. २,
रोपण गरीको विरुवा प्रजाती र संख्या : टिमुर ३०० गोटा

आ.व. २०८०/०८१ को वन मुद्धा तर्फ

वन पैदावार सम्बन्धि

मुद्धा संख्या : १ (प्रतिवादी २ जना)

वरामद काठ : पिपल चिरान-४९.७८ क्यू.फि.,

ट्याक्टर १ (एक) वरामद भएको ।

हाल सम्मको वन पैदावार सदुपयोग

१) निजि नम्बरी आवादी तर्फ :

विभिन्न प्रजातीका काठ :

काठ : २५४४५.७६ क्यू.फि.

दाउरा : ११४ चट्टा

गैह्रकाष्ठ वन पैदावार (खयर) : ७०११२.५५ क्यू.फि. (स्यापउड समेत)

मु.अ.कर : रु. १,३५,०८,४०८।

प्रदेश सेवा शुल्क : रु. २,६२,०९१।

हाल सम्मको वन पैदावार सदुपयोग

२) सामुदायिक वन तर्फ :

काठ (साल) : ५५५५.९३ क्यू.फि.

(खयर) : १९४०.३४ क्यू.फि.

(अन्य) : ३२४.७९ क्यू.फि.

दाउरा : ७ चट्टा

मु.अ.कर : रु ११,४६,१००।-

प्रदेश सेवा शुल्क : रु. १,४०,५७०।

वन्यजन्तुको आक्रमणबाट भएको क्षती र राहत

सम्बन्धि विवरण :

घटना संख्या : ३२५

मानवीय क्षती : १ जना

पशुधनको क्षती : ३३८ वटा

पक्षी (कालीज) को क्षती : २७९ वटा

अन्नबालीको क्षती : २० क्वीन्टल मकै

सिफारीस गरीएको राहत रकम : रु. १८,८७,०८०।

वन्यजन्तुको उद्धार सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	उद्धार गरिएको वन्यजन्तुको विवरण	उद्धार गरिएको वन्यजन्तुको विवरण	कैफियत
१.	चितुवाको जीवित बच्चा	१ वटा	
२.	मृत चितुवा	८ वटा	
३.	जिउंदो चितुवा	० वटा	
४.	मृत रतुवा मृग	३ वटा	
५.	जिउंदो रतुवा मृग	३ वटा	

आ.व. २०८०/०८१ को वेरुजु तर्फ

फ़्छ्यौट वेरुजु : रु ०।-

वाँकी वेरुजु : रु ०।-

समस्या तथा चुनौतीहरू :

□ स्वीकृत सांगठनीक संरचना वमोजिमको वन रक्षकको दरबन्दी रिक्त (११ जना) रहेकोले फिल्ड स्तरमा वन अतिक्रमण, चोरी निकासी नियन्त्रण, वन डढेलो नियन्त्रण व्यवस्थापन लगायत सा.व.उ.स. लाई उपलब्ध गराउनु पर्ने सामान्य प्राविधिक सहयोगमा समेत कठिनाई ।

□ सब डिभिजन वन कार्यालयहरूमा सवारी साधन (मो.सा.), भवन आदीको अभावले सुविधा सम्पन्न गराउन नसकिएकोले फिल्ड स्तरबाट हुने दैनिक कार्य सम्पादनमा कठिनाई ।

समस्या तथा चुनौतीहरू :

- ❑ यस जिल्लामा चालु आ.व.मा तोकीएका संघ शसर्त तथा प्रदेश तर्फका केहि कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने स्थान, कार्यक्रमको प्रकार तथा जनचाहना अनुकुल नहुंदा केही कार्यक्रम संचालन गर्न नसकिएको ।
- ❑ वन ऐन २०७६ र वन नियमावली २०७९ अनुसार स्थानीय तहलाई अधिकार तोकीएका वन सम्बन्धि क्रियाकलापहरु स्थानीय तहले अपनत्व नलिई दिंदा कार्यक्रम संचालनमा कठिनाई ।
- ❑ वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन कार्यक्रम लागु भएका सामुदायिक वनको वन पैदावार सदुपयोगमा रहेको अनिश्चीतता ।

चालु आ.व.मा संचालित कार्यक्रमहरुको
केही फलहरु

विरुवा उत्पादन कार्य

विरुवा वितरण कार्य

Dffgj aGohGt' 4Gb Go"gLs/0f tyf GohGt' p4f/ / Joj:yfkg sfo{qmd

Forest Management and Conservation

fd'bflos jgdf :ynut cEof; sfo{qmc

Ps ;fd'bflos jg Ps ;+ /If0f kf]v/L lgdf{0f sfo{qmd

राष्ट्रीय वन सेवा योजना के तहत वन सेवा कार्य

हरित पार्क तथा उद्यान

हरित पार्क तथा उद्यान

वर पिपल चौतारी संरक्षण कार्यक्रम

वन डहेलो सम्बन्धी संचालित सचेतना कार्यक्रम

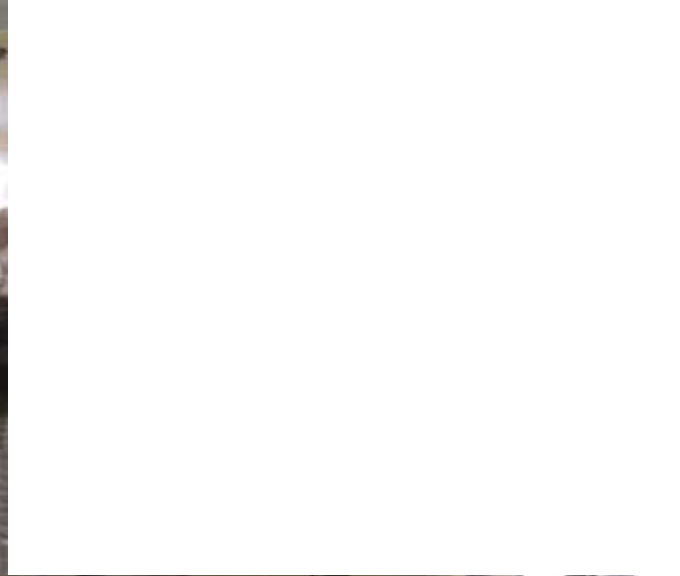

वन डडेलो नियन्त्रणका लागि सुरक्षा निकायमा आवश्यक औजार वितरण

सरोकारवालाहरु विच समन्वय बैठक तथा गोष्ठी

दिवश तथा समारोह

कुनै जिज्ञासा

धन्यवाद.....